

Green Care -laatumerkit

Green Care -päivät 2016

Rantasalmi 16.9.2016

Marika Kettunen (THL) & Elina Vehmasto (Luke)

Tausta

- Laatumerkkityö keskeistä koordinaation sisältöä. Osion päätoteuttaja Terveystieteiden ja hyvinvoinninlaitos, THL, kiinteässä yhteistyössä GCF ry:n kanssa. Pilottitoimijat tärkeässä roolissa.
- Laatumerkkityö aloitettiin VoiMaa!-hankkeessa THL:n tekemien laatusuosituksen pohjalta.
- Tavoitteena hallinnoltaan ja kustannuksiltaan mahdollisimman kevyt merkki, jolla kuitenkin on palveluiden laadun toteamisessa tärkeä ja selkeä merkitys.
- Green Care -palveluiden peruslaatuvaatimukset ovat samat, kuin muilla vastaavilla palveluilla. Green Care -laatumerkillä osoitetaan luontolähtöisyyden ja palvelun laatutyöpanostuksen lisäarvo, jonka toivotaan tulevaisuudessa toimivan esimerkiksi laatukriteerinä kilpailutuksissa.
- Siten merkin lanseeraus ja tunnetuksi tekeminen tärkeää!

Laatumerkin tavoite

- Laatumerkki/ merkit rakennettu toimijoiden esittämästä pyynnöstä: halu erottautua.
- Laatumerkki selkeyttää asiakkaalle palvelulupauksen: sen mitä hän voi palvelun sisällöltä odottaa.
- Merkin tarkoituksena on, että Green Care - palvelutoiminta erottuu myönteisenä, laadukkaana ja vastuullisena palvelutoimintana potentiaalisille asiakkaille.

Laatumerkkityö yleistä

Vaihe 1: Kriteerien pilotointi 01/ - 05/2016

Vaihe 2: Laatulautakuntatyön pilotointi

06 ja 08/2016

Merkin kriteerien tarkempi kirjoittaminen 08/2016->

- Pilotoinnin tulokset GCF ry:n hallitukselle 29.8.

Pilotointiprosessi, vaihe 1.

1) **Laatukriteereiden pilotointi** (talvi/kevät 2016)

- Testattiin dokumenttien (GC-työkirja, omavalvontasuunnitelma, turvallisuusasiakirja) toimivuutta merkkien kriteereinä sekä kartoitettiin osaamiskriteeriä
- Kartoitettiin myös: 1 vai 2 laatumerkkiä, merkin hinta ja voimassaoloaika, tarve auditoinnille, tarve neuvonnalle
- Alkukeskustelut, dokumenttien täyttö ja keruu, Loppukeskustelut
- 15 pilottiyritystä/toimijaa (ks. seuraava dia)

Vaiheen 1 pilotit (15 kpl)

- LuontoVoiman palvelut: 2 kpl
- LuontoHoivan palvelut: 7 kpl
- Sekä Hoiva & Voima -palveluja tuottavat: 2 kpl
- Yhteistyössä palveluja tuottavat: 4 kpl
 - Pilotit eripuolilta Suomea
 - Asiakasryhmiä: kehitysvammaiset, mielenterveyskuntoutujat, päihdekuntoutujat, TyHy-ryhmät, lapset, ikääntyvät, työikäiset
 - Toimintamuotoja: puutarhan ja maatilan käyttö, luontoavusteisuus, eläinavusteisuus (mm. hevoset, lampaat)

Suurkiitos piloteille!

Pilotointiprosessi, vaihe 2.

2) Laatulautakuntapilotointi (kesä 2016)

- Testattiin laatumerkkien haku- ja myöntöprosessia
- Testattiin merkkejä myöntävän laatulautakunnan työskentelyä (työtapa, työhön kuluva aika)
 - Testilautakunnassa 5 jäsentä, erilaista asiantuntijuutta GC-hoivan ja voiman puolelta
 - Kukin perehtyi omiin case:hin, aineistona 1. vaiheen pilottien dokumentit
 - Lopuksi kokous, jossa kukin esitteli arvioinnit omista tapauksista sekä puoltaisiko merkkiä hakijalle vai ei (perustelut!) sekä yhteinen keskustelu
 - Kokouksessa ilmeni, että on selkeitä tapauksia ja epäselvempiä
 - Toisessa kokouksessa saatiin selvitettyä epäselvät tapaukset, mutta auki jäi GC-osaaminen ja sen osoittaminen/todentaminen

Pilotointiprosessin tulos

- Merkkiä haetaan palvelukohtaisesti
- Dokumenttikriteerit selvät
- Osaamiskriteeri GreenCare-osaamisen osalta tarkentumassa
- Voimassaoloaika 3 vuotta kerrallaan
- Merkin hallinta Green Care Finland ry:n alaisuuteen
- Perustetaan laatulautakunta, joka myöntää merkit
- 2 laatumerkkiä
 - LuontoVoima: virkistys-, hyvinvointi- ja kasvatuspalvelut
 - LuontoHoiva: sote-palvelut

Laatumerkkien logot

LuontoVoima
L A A T U A

GreenCare
F I N L A N D

LuontoHoiva
L A A T U A

Ennen haun avaamista:

- > GCF ry:n hallitus päättää yksityiskohdista (mm. laatu-ltk:n kokoonpano ja työskentelytapa, hakemusten käsittelytapa ja aikajänne, merkinhinta)
- > Muokataan uusi GreenCare-työkirjapohja
- > Tarvittavien lomakkeiden ja ohjeiden tekeminen
- > Merkin esittelymateriaalin teko ja lanseeraus
- > Neuvojen (ja kouluttajien) mahdollinen kouluttaminen
- > GreenCare-osaamiskriteerien tarkentaminen
- > Varmistetaan, että osaamiskriteerin mukaisia koulutuksia on saatavilla
- => **Merkkien haku avataan 01/2017**

Laatulautakunnan työskentelytavoista

Kohtuullinen merkin hinta (arvio nyt: 300-500 e) -> ei auditointikäyntejä:

- Kukin tapauksen hakemuskäytännön **arvioitsija tutustuu myös** palveluntuottajan web-sivuihin, tai muuhun **mahdolliseen oheismateriaaliin** saadakseen yleiskuvan toimijasta ja toiminnasta.
- Merkin hakija voi halutessaan antaa sellaisten **henkilöiden nimiä, jotka tuntevat ko. palvelun**, joihin arvioitsija voisi olla yhteydessä.

Palautteen neuvonnallisuus:

- Palautteessa painotetaan kehittämistä, eli mahdollisten puutteiden korjaukseen **annetaan kehittämisohjeita**.
- Kerrotaan selkeästi millaisten parannusten jälkeen hakija voi saada Voima/ Hoiva-merkin.
- Huom. Syksyllä, ennen haun avaamista, suunnitellaan yhdessä neuvonta- ja koulutusorganisaatioiden kanssa, **miten merkkiin liittyvä neuvonta organisoidaan** ja miten neuvontaa antavat tahot koulutetaan.

Merkkien dokumentit ja kriteerit

**Huom. yksityiskohdat täsmentyvät
haun aukeamiseen mennessä!**

- Työkirja
- Turvallisuussuunnitelma
- Omavalvontasuunnitelma
- Osaaminen
 - SoTe-osaaminen
 - GreenCare-osaaminen

Työkirja ja sen täyttö

- Työkirjan tulee osoittaa, että hakija tuntee GreenCare-toiminnan **/luontolähtöisyyden vaikuttavuuteen liittyvät elementit ja prosessit**, sekä oman ammattialansa kannalta keskeiset palveluun liittyvät asiat, kuten eettiset ohjeet ja lainsäädännön.
- Palveluntuottamisen **vastuullisuusnäkökohdat** on avattu ja ry:n eettisiin ohjeisiin sitouduttu.
- Palvelun GreenCare-**vaikuttavuus ja tavoitteellisuus** on avattu, sekä eritelty, miksi juuri GreenCare-työskentelytapa on ko. **asiakasryhmälle** sopiva.
- **Palvelun prosessikuvauksessa** ilmenee kunkin intervention jokaisessa vaiheessa huomioidut tavoitteet ja miten GreenCare-elementeillä näihin vastataan.
- *Arvioinnin helpottamiseksi työkirja on täytettävä koneella.*

Työkirjan muutokset

- Alkuperäistä työkirjaa ei tehty merkkien haun dokumentiksi: siitä muokataan nyt uusi versio.
- Vastausohjeissa kuvataan paremmin, miten kysymyksiin halutaan vastattavan:
 - Ei luetteloita, vaan toiminnan kuvausta.
 - Ja toisaalta: ei turhia pitkiä kuvauksiakaan, vaan vain keskeiset asiat kuvataan ytimekkäästi.
- Päällekkäisiksi koettuja kysymyksiä yhdistetään.
- Prosessien kuvaukset voidaan toimittaa erillisinä.
- Kaikki kohdat numeroidaan.
- Kysymysten sanamuotoja muotoillaan saatujen ehdotusten mukaan selkeämmiksi.
- *Merkkiä voidaan hakea myös vanhalla työkirjaversiolla, mikäli se on jo ehditty ottaa käyttöön – uusi pohja on pääsisällöltään sama: uuden tekemisessä pyrkimys on vain siihen, että se on selkeämpi täyttää ja arvioida.*

Turvallisuussuunnitelma (TS)

- **Turvallisuussuunnitelma/ riskienarviointi vaaditaan liitteenä aina sekä Voiman että Hoivan merkin hakijalta.**
- TS:n tulee kattaa yksityiskohtaisesti juuri kyseisen palvelun turvallisuusasiat - yleinen koko organisaatiota koskeva pelastussuunnitelma tms. ei riitä, jos siinä ei ole huomioitu sellaista luonnossa liikkumista tai eläinten käyttöä jota ko. palvelu sisältää.
- Sote-palvelun omavalvontasuunnitelma saattaa sisältää riittävän riskienarvioinnin ja toimintasuunnitelman turvallisuudesta, mutta laatulautakunta tarkistaa tämän tapauskohtaisesti.

Omavalvonta suunnitelma (OVS)

- Sote-palveluissa omavalvontasuunnitelma on lakisääteinen.
- **Kaikilta sote-palveluille merkkiä hakevilta (LuontoHoiva-merkki) pyydetään liitteenä omavalvontasuunnitelma.**
- Jos hakijalla ei ole palvelua koskevaa erillistä turvallisuus-suunnitelma ja hän viittaa sen osalta OVSuunnitelmaan – laatulautakunta tarkistaa kattaako OVS kyseisen palvelun luontoelementtien käytön turvallisuusasiat.
- Merkin edellytysten arvioinnissa laatulautakunta ei arvioi koko OVSuunnitelmaa, vaan ainoastaan juuri Green Care -palvelua koskevat osat, kuten turvallisuusasiat.
- *Huom. Omavalvonta suunnitelma voi olla myös ”omannäköinen” eli ei tarvitse olla Valviran ko. lomake, kunhan se kattaa riittävästi ne asiat, joita omavalvontasuunnitelmassa käsitellään.*

Sote-osaaminen

- Green Care -toimijoiden pohjakoulutukset voivat olla hyvin monenlaisia.
- Osaamisen on oltava riittävä tarjottuun palveluun nähden.
- **Mikäli (esim. luonnonvara-alan) toimijalla ei itsellään ole riittävää sote-alan osaamista LuontoHoivan palveluun, jolle hän hakee merkkiä, työkirja täytetään yhdessä sote-ammattilaisen kanssa.***
 - Työkirjaan tehdään silloin hyvä kuvaus sekä palvelun **sote-ominaisuuksista**, tavoitteista ja keinoista, että **GreenCare-ominaisuuksista**: miten luontolähtöisyyttä käytetään tavoitteiden saavuttamiseksi.
 - Työkirjassa kuvataan tällöin tarkoin molempien toimijoiden **roolit ja vastuut**.
 - Lisäksi sote-toimijan **sitoutuminen yhteistyöhön** on käytävä selkeästi ilmi esimerkiksi **erillisestä kirjallisesta lausunnosta ja sen allekirjoittamisesta.****

Jos hakijan oma sote-osaaminen ei yksin riitä ko. palveluntuottamiseen ja LuontoHoivan merkkiin, eikä sote-ammattilaisen lausuntoa ole mahdollista saada, voidaan hakea LuontoVoiman merkkiä.

*Ja sama toisin päin: mikäli sote-ammattilaisella ei ole riittävää Green Care -osaamista (kuten palvelun tuottamiseen tarvittava eläinten käsittelytaito, erätaidot ym.) voi hän hakea merkkiä yhteistyössä Green Care –osaajan kanssa.

** Jos yhteistyössä tapahtuu muutoksia merkin voimassa olo aikana, merkin haltija ilmoittaa muutoksesta laatulautakunnalle, joka arvioi, pysyykö merkki voimassa muutoksen jälkeenkin.

Green Care -osaamisen osoittaminen

- Perusvaateeksi on ajateltu pääsisältöjä, joita oli pilotoidussa 5 op:n perusjaksossa (valtakunnallinen koulutuksen kehittämishanke):

1. Green Care -perusteet 5op

- GC - käsitteet, termit ja toimiala, yhteys muihin toimialoihin
- Toiminta Suomessa ja kansainvälisesti, tutkimusperusta, toimijaesimerkkejä
- Ihmisen ja ympäristön välinen suhde, Green Caren vaikuttavuus
- Luonnon hyvinvointivaikutukset ja luontosuhde

- **Green Care -perusteiden koulutukset:**
 - Syksyn aikana katsotaan, onko perusteiden koulutusta riittävästi tarjolla vai ryhtyykö ry tuottamaan osaamiskriteerin täyttävää koulutusta.
 - Syksyn aikana katsotaan, miten erilaisten koulutusten ja jo suoritettujen alan kurssien kattavuus/ sisältö arvioidaan (osaamiskriteerin täyttymiseksi).
- **Kokemuksellinen Green Care -osaaminen:**
 - Syksyn aikana määritellään, miten kokemuksellinen osaaminen otetaan osaamiskriteerin täyttymisessä huomioon.

Koordinaatiohanke

Laatumerkkien haun avautuminen:

Seuraa web-sivuja www.gcfinland.fi ja
uutiskirjettä!

LuontoVoima
L A A T U A

GreenCare
F I N L A N D

LuontoHoiva
L A A T U A

Web-sivut

- Uudet www.gcfinland.fi web-sivut avataan arviolta 12/2016 (vanhat käytössä siihen asti!)
 - Uutta tietoa sivuille kerätään jatkossa syöttölomakkeiden avulla (varmistetaan hakujen toimivuus)
 - Hankkeet
 - palveluntuottajat
 - Koulutukset
 - Asiantuntijat
 - Materiaalit
 - Tapahtumat, Uutiset
 - Infotaan uutiskirjeessä vanhoilla sivuilla olevien tietojen täydennystarpeista (eli että saadaan esim. kaikilta palveluntuottajilta syöttölomakkeen tiedot.)
 - Lähetetään tiedossa oleville hankevetäjille hankkeita koskeva syöttölomake täytettäväksi.

Uutiskirje

- Uutiskirjeen postituslistalle liittyminen lähettämällä pyyntö sähköpostiviestillä, jollekin **aluekoordinaattorille**:
 - elina.vehmasto@luke.fi
 - sanna.vinblad@lapinamk.fi
 - anne.matilainen@helsinki.fi
 - marita.mattila@mamk.fi.

**Pohjanmaa, Etelä-Pohjanmaa,
Keski-Suomi ja Satakunta**

Anne Matilainen,

HY:n Ruralia Instituutti

anne.matilainen@helsinki.fi

050 4151 156

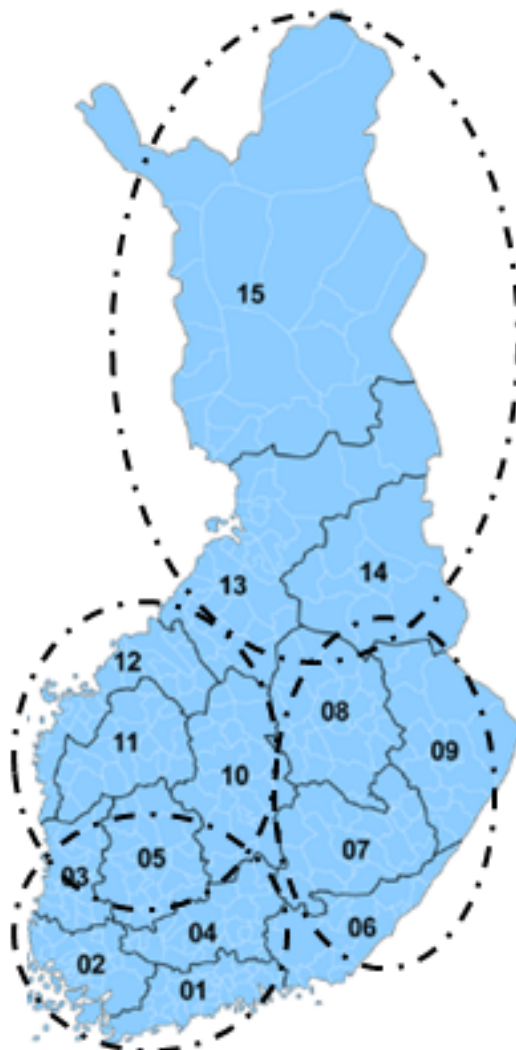
Kansallinen koordinointi,

**Pirkanmaa, Häme,
Varsinais-Suomi ja
Uusimaa**

Elina Vehmasto, Luke

elina.vehmasto@luke.fi

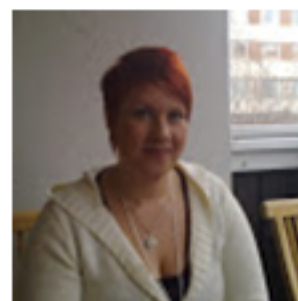
029 532 6613

Ota yhteyttä!

Green Care
KOORDINAATIO

**Lappi,
Pohjois-Pohjanmaa ja
Kainuu**

Sanna Vinblad, Lapin AMK

sanna.vinblad@lapinamk.fi

040 701 2238

**Pohjois-Savo, Etelä-Savo,
Pohjois-Karjala, Kaakkois-
Suomi**

Marita Mattila, Mikkelin AMK,

marita.mattila@mamk.fi

050 312 5094

Kerro meille millaista toimintaa Green Care:n kehittämiseen toivot alueellesi tai kansallisesti!

Yhteystiedot edellisessä diassa 😊

